

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ว่าด้วยการอุทธรณ์ และการร้องทุกข์

พ.ศ. ๒๕๕๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๑๗ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จึงออกข้อบังคับได้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ว่าด้วยการอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย”	หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
“สภามหาวิทยาลัย”	หมายถึง สภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
“อธิการบดี”	หมายถึง อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
“ข้าราชการ”	หมายถึง ข้าราชการพลเรือนในสถาบัน

อุดมศึกษา สังกัดมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ข้อ ๔ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์โทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.ม.” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการซึ่งสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งจากกรรมการสภามหาวิทยาลัย
ผู้ทรงคุณวุฒิ

(๒) กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๖ คน

(๓) กรรมการซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำและข้าราชการจำนวน ๒ คน

(๔) ให้รองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒) ต้องแต่งตั้งจากบุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานบุคคล ด้านกฎหมาย หรือด้านการบริหารจัดการภาครัฐ

กรรมการตาม (๓) ให้เลือกจากคณาจารย์ประจำและข้าราชการที่มีได้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยให้คณาจารย์ประจำและข้าราชการมาประชุมเพื่อคัดเลือกกันเองให้ได้จำนวนสองคนแล้วเสนอสภามหาวิทยาลัยแต่งตั้ง

กรรมการตาม (๑) (๒) และ (๓) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนด ให้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการใหม่แทน ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการแทนก็ได้ กรณีที่มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากำหนดเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ข้อ ๖ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามข้อ ๕ (๑) (๒) และ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ ๗ ก.อ.ม. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาอุทธรณ์ของข้าราชการกรณีถูกกลางโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน

(๒) พิจารณาคำร้องทุกข์ของข้าราชการกรณีที่ไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา

(๓) พิจารณาคำร้องของข้าราชการที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๘ การประชุมของ ก.อ.ม. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุม ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธาน

ในการประชุม ถ้ามีการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตัวกรรมการผู้ใดโดยเฉพาะ ห้ามกรรมการผู้นั้นอยู่ในที่ประชุม

การลงมติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการหนึ่งคนให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

เรื่องใดถ้าไม่มีผู้คัดค้านให้ประธานกรรมการถามที่ประชุมว่าจะมีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นให้ถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบในเรื่องนั้น

ข้อ ๕ ในการประชุมต้องมีรายงานการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร

ถ้ามีความเห็นแย้งให้บันทึกความเห็นแย้งพร้อมทั้งเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม และถ้ากรรมการฝ่ายข้างน้อยเสนอความเห็นแย้งเป็นหนังสือก็ให้บันทึกความเห็นแย้งนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๑๐ ในการประชุม หากกรรมการเป็นบุคคลดังต่อไปนี้จะทำการพิจารณาไม่ได้

(๑) เป็นคู่กรณีเอง ได้แก่ ผู้กล่าวหา ผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษ หรือผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์

(๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี

(๓) เป็นญาติของคู่กรณี คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น

(๔) เคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี

(๕) เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ของคู่กรณี

(๖) เหตุอื่นใดที่อาจทำให้การพิจารณาไม่เป็นกลาง

ข้อ ๑๑ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนให้อุทธรณ์ต่อ ก.อ.ม. ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง

ข้อ ๑๒ การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษเป็นกรณีเฉพาะตัว ให้อุทธรณ์ได้สำหรับตนเองเท่านั้นจะอุทธรณ์แทนผู้อื่นหรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนไม่ได้

การอุทธรณ์ต้องทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการอุทธรณ์ให้เห็นว่าได้ถูกลงโทษโดยไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร และลงลายมือชื่อ และที่อยู่ของผู้อุทธรณ์

ในการอุทธรณ์ ถ้าผู้อุทธรณ์ประสงค์จะแถลงการณ์ด้วยวาจาในชั้นพิจารณาของ ก.อ.ม. ให้แสดงความประสงค์ไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ แต่ต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อประธาน ก.อ.ม. โดยตรง ภายในสามสิบวันนับแต่ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์

ข้อ ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการอุทธรณ์ ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิขอตรวจหรือคัดรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวนได้ รวมทั้งให้มีสิทธิขอตรวจหรือคัดบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ผู้จะอุทธรณ์ถูกลงโทษด้วย เว้นแต่พยานหลักฐานนั้นมีส่วนที่ต้องห้ามมิให้เปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ

ข้อ ๑๔ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านกรรมการใน ก.อ.ม. ถ้ากรรมการผู้นั้นมีเหตุผลอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) รู้เหตุการณ์ในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ

(๒) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้อุทธรณ์

(๓) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ

(๔) มีเหตุอื่นใดซึ่งอาจทำให้การพิจารณาอุทธรณ์ไม่เป็นกลาง หรือเสียความเป็นธรรม การคัดค้านกรรมการตามวรรคหนึ่ง ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสืออุทธรณ์ หรือแจ้งเพิ่มเติมเป็นหนังสือก่อนที่ ก.อ.ม. เริ่มพิจารณาอุทธรณ์

เมื่อมีเหตุหรือมีการคัดค้านตามวรรคหนึ่ง กรรมการผู้นั้นจะขอลอนตัวไม่ร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้ ถ้ากรรมการผู้นั้นมิได้ขอลอนตัว ให้ประธาน ก.อ.ม. พิจารณาข้อเท็จจริงที่คัดค้าน หากเห็นว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าเชื่อถือให้แจ้งกรรมการผู้นั้นทราบและมีให้ร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้น เว้นแต่ประธาน ก.อ.ม. พิจารณาเห็นว่าทำให้กรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า เพราะจะทำให้ได้ความจริงและเป็นธรรม จะอนุญาตให้กรรมการผู้นั้นร่วมพิจารณาอุทธรณ์นั้นก็ได้

ข้อ ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาอุทธรณ์ ให้ถือวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษเป็นวันรับทราบคำสั่ง หรือวันที่ถือว่ารับทราบคำสั่ง

ผู้ถูกลงโทษไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษ และมีการแจ้งคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษทราบกับมอบสำเนาคำสั่งลงโทษให้ผู้ถูกลงโทษ แล้วบันทึกลงวันเดือน ปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็นไว้เป็นหลักฐาน แล้วให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบคำสั่ง

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษได้โดยตรงและได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งลงโทษทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกลงโทษ ณ ที่อยู่ของผู้ถูกลงโทษ ซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งลงโทษไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกลงโทษเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกลงโทษได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งลงโทษฉบับที่ให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งแล้ว

ข้อ ๑๖ การอุทธรณ์ต่อ ก.อ.ม. ให้ทำหนังสือถึงประธาน ก.อ.ม. พร้อมกับสำเนารับรองถูกต้องหนึ่งฉบับ

การยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งผ่านผู้บังคับบัญชาก็ได้ และให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสืออุทธรณ์ต่อไปยังผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษภายในสามวันนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์ และให้ผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษจัดส่งหนังสืออุทธรณ์ดังกล่าว พร้อมทั้งสำเนาหลักฐานการรับทราบคำสั่งลงโทษของผู้อุทธรณ์ จำนวนการสืบสวนหรือการพิจารณาในเบื้องต้น และจำนวนการดำเนินการทางวินัย พร้อมทั้งคำชี้แจงของผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษ (ถ้ามี) ไปยังประธาน ก.อ.ม. ภายในเจ็ดวัน นับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่มีผู้นำหนังสืออุทธรณ์มายื่นเอง ให้ผู้รับหนังสือออกใบรับหนังสือประทับตรา และลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่ได้รับหนังสือตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และให้ถือวันที่รับหนังสือตามหลักฐานดังกล่าวเป็นวันยื่นหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ส่งหนังสืออุทธรณ์ทางไปรษณีย์ ให้ถือวันที่ทำการไปรษณีย์คืนทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง หรือวันที่ทำการไปรษณีย์คืนทางประทับตราที่หนังสือเป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์

เมื่อได้ยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์ไว้แล้ว ผู้อุทธรณ์จะยื่นหรือส่งคำแถลงการณ์หรือเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนที่ ก.อ.ม. เริ่มพิจารณาอุทธรณ์ก็ได้ โดยยื่นหรือส่งตรงต่อ ก.อ.ม.

ข้อ ๑๓ อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้ต้องเป็นอุทธรณ์ที่ถูกต้องตามข้อ ๑๒ และข้อ ๑๖ ยื่นหรือส่งภายในกำหนดเวลาตามกฎหมาย

ในกรณีที่มีปัญหาว่าอุทธรณ์รายใดเป็นอุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ให้ ก.อ.ม. เป็นผู้พิจารณาวินิจฉัย หาก ก.อ.ม. มีมติไม่รับอุทธรณ์ไว้พิจารณา ให้แจ้งมติพร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว และให้แจ้งผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษทราบด้วย

ข้อ ๑๔ ผู้อุทธรณ์จะขอถอนอุทธรณ์ก่อนที่ ก.อ.ม. พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เสร็จสิ้นก็ได้โดยทำเป็นหนังสือยื่นโดยตรงต่อ ก.อ.ม. เมื่อได้ถอนอุทธรณ์แล้วการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นอันยุติ

ข้อ ๑๕ การพิจารณาอุทธรณ์ให้ ก.อ.ม. พิจารณาจากจำนวนการสอบสวนหรือการพิจารณาในเบื้องต้นรวมทั้งจำนวนการดำเนินการทางวินัย ในกรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม รวมทั้งคำชี้แจงจากหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท หรือบุคคลใดๆ หรือขอให้ผู้แทนหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ข้าราชการ หรือบุคคลใดๆ มาให้ถ้อยคำชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาได้ ทั้งนี้การพิจารณาอุทธรณ์ดังกล่าวต้องให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันถัดจากวันที่ผู้อุทธรณ์ได้ยื่นหนังสืออุทธรณ์

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ขอแถลงการณ์ด้วยวาจา เมื่อ ก.อ.ม. อนุญาต ให้ผู้อุทธรณ์เข้า
แถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ก.อ.ม. ผู้อุทธรณ์มีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาใน
การพิจารณาของ ก.อ.ม. ได้ หาก ก.อ.ม. พิจารณาเห็นว่า การแถลงการณ์ด้วยวาจาไม่จำเป็นแก่การ
พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ จะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาก็ได้

ในกรณีที่นัดให้ผู้อุทธรณ์มาแถลงการณ์ด้วยวาจาต่อที่ประชุม ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชา
ผู้ส่งลงโทษหรือเพิ่มโทษทราบด้วยว่า ถ้าประสงค์จะแถลงแก้ก็ให้มาแถลงแก้ หรือมอบหมายเป็น
หนังสือให้บุคคลที่เกี่ยวข้องเป็นผู้แทนมาแถลงแก้ด้วยวาจาต่อที่ประชุมครั้งนั้นได้ ทั้งนี้ ให้แจ้ง
ล่วงหน้าตามควรแก่กรณี และเพื่อประโยชน์ในการแถลงแก้ดังกล่าว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษหรือ
เพิ่มโทษ หรือผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาของผู้อุทธรณ์ได้

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ถ้า ก.อ.ม. เห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนใหม่หรือสอบสวน
เพิ่มเติม เพื่อประโยชน์แห่งความถูกต้องและเหมาะสมตามความเป็นธรรม ให้มีอำนาจสอบสวนใหม่
หรือสอบสวนเพิ่มเติมในเรื่องนั้นได้ตามความจำเป็น โดยจะสอบสวนเองหรือแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบสวนให้สอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมแทนก็ได้ หรือกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่
ต้องการทราบส่งไปยังผู้สอบสวนเดิมทำการสอบสวนเพิ่มเติมได้

ข้อ ๒๐ เมื่อ ก.อ.ม. ได้พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ แล้ว

(๑) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษถูกต้องเหมาะสมกับความผิดแล้วให้มีมติยกอุทธรณ์

(๒) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่าผู้
อุทธรณ์ได้กระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงแต่ควรได้รับโทษหนักขึ้น ให้มีมติเพิ่มโทษเป็นสถานโทษ
หรืออัตราโทษที่หนักขึ้น

(๓) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่าผู้
อุทธรณ์ได้กระทำความผิดวินัยไม่ร้ายแรงควรได้รับโทษเบาลงให้มีมติลดโทษเป็นสถานโทษหรืออัตราโทษ
ที่เบาลง

(๔) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่าผู้
อุทธรณ์ได้กระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ซึ่งเป็นการกระทำความผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรงดโทษ
ให้มีมติให้งดโทษโดยให้ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือว่ากล่าวตักเตือนก็ได้

(๕) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม และเห็นว่า การกระทำของผู้
อุทธรณ์ไม่เป็นความผิดวินัย หรือพยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยให้มีมติให้
ยกโทษ

(๖) ถ้าเห็นว่าการขอความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมให้มีมติแก้ไข
เปลี่ยนแปลงข้อความให้ถูกต้องเหมาะสม

(๗) ถ้าเห็นว่าการสั่งลงโทษไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับความผิดและเห็นว่ากรณีมี
มูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อุทธรณ์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

(๘) ถ้าเห็นว่าสมควรดำเนินการโดยประการอื่นเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีมติดำเนินการได้ตามควรแก่กรณี

การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นเหตุที่จะยุติการพิจารณาอุทธรณ์ แต่จะมีมติตาม (๒) มิได้และถ้าเป็นการออกจากราชการเพราะตายจะมีมติตาม (๓) มิได้ด้วย

ในกรณีที่มีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความคิดที่ได้กระทำร่วมกัน และเป็นความคิดในเรื่องเดียวกัน โดยพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้ถูกลงโทษคนใดคนหนึ่งใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และผลการพิจารณาเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์แม้ผู้อุทธรณ์คนอื่นจะไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ หากพฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอันเป็นเหตุเดียวกับกรณีของผู้อุทธรณ์แล้ว ให้มีมติให้ผู้ที่ไม่ได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ได้รับการพิจารณาการลงโทษมีผลในทางที่เป็นคุณเช่นเดียวกับผู้อุทธรณ์ด้วย

ข้อ ๒๑ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนตามข้อ ๑๕ ได้สอบสวนพิจารณาเสร็จแล้วให้ส่งเรื่องให้ ก.อ.ม. เพื่อพิจารณามีมติต่อไป เมื่อ ก.อ.ม. มีมติเป็นประการใด ให้ประธาน ก.อ.ม. สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น

ในกรณีที่ประธาน ก.อ.ม. ได้สั่งการตามวรรคหนึ่ง โดยสั่งให้ยกอุทธรณ์ สั่งลดโทษหรือสั่งงดโทษ ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปมิได้ แต่ถ้าสั่งเพิ่มโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิอุทธรณ์ได้อีกชั้นหนึ่ง

ในกรณีที่ได้สั่งให้ให้ยกอุทธรณ์ สั่งลดโทษ หรือสั่งงดโทษ ให้แจ้งมติพร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว แต่หากเป็นกรณีที่สั่งเพิ่มโทษหรือสั่งให้ออกจากราชการ ให้แจ้งมติพร้อมทั้งแจ้งสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.อ.ม. ให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ข้อ ๒๒ เมื่อ ก.อ.ม. มีมติตามข้อ ๒๑ แล้ว ให้ประธาน ก.อ.ม. สั่งการให้เป็นไปตามมตินั้น และแจ้งมติพร้อมทั้งแจ้งสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว และต้องรายงานสภามหาวิทยาลัยทราบ

หมวด ๒

การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ข้อ ๒๓ การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในหมวดนี้

ข้อ ๒๔ ข้าราชการอาจร้องทุกข์ได้ในกรณีดังนี้

(๑) กรณีที่เห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นต้นว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๒) กรณีที่มีความคับข้องใจอันเกิดจากการปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาตน ดังนี้

(ก) บริหารงานบุคคลโดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรมหรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อกฎหมาย

(ข) ไม่มอบหมายงานให้ปฏิบัติ ให้ปฏิบัติงานไม่ตรงกับมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือ

(ค) ประวิงเวลาหรือหน่วงเหนี่ยวการดำเนินการบางเรื่องเป็นเหตุให้เสียสิทธิหรือไม่ได้รับสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ในเวลาอันสมควร

(๓) กรณีที่ถูกผู้บังคับบัญชาตักเตือน สั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด หรือทำทัณฑ์บนมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

(๔) กรณีที่ถูกสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๒๕ เมื่อมีกรณีที่อยู่ร้องทุกข์ได้ตามข้อ ๒๔ และข้าราชการผู้นั้นแสดงความประสงค์ที่จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวเพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นต้น

ถ้าข้าราชการไม่ประสงค์ที่จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจงหรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้ร้องทุกข์ได้ตามข้อ ๒๖

ข้อ ๒๖ การร้องทุกข์ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธาน ก.อ.ม. โดยต้องลงลายมือชื่อและตำแหน่งของผู้ร้องทุกข์ และต้องประกอบด้วยสาระสำคัญที่แสดงข้อเท็จจริงและปัญหาของเรื่องให้เห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องมาจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นต้นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย หรือผู้บังคับบัญชาปฏิบัติต่อตนทำให้เกิดความคับข้องใจและความประสงค์ของการร้องทุกข์

ผู้ร้องทุกข์จะยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ พร้อมสำเนารับรองถูกต้องจำนวนหนึ่งชุดผ่านผู้บังคับบัญชาหรือผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ หรือผู้เป็นเหตุแห่งความคับข้องใจก็ได้

ข้อ ๒๗ วิธีการร้องทุกข์ การคัดค้านกรรมการผู้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ การนับระยะเวลาและการพิจารณาร้องทุกข์ที่มีได้กำหนดไว้ในส่วนนี้ ให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการอุทธรณ์และการพิจารณาโทษวินัยไม่ร้ายแรงมาใช้บังคับ

ข้อ ๒๘ เพื่อประโยชน์ในการนับระยะเวลาการร้องทุกข์ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์ให้ถือเป็นวันที่ผู้รับคำสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ถ้าผู้ที่ต้องการรับคำสั่ง ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่ง และมีการแจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกสั่งทราบพร้อมกับมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกสั่งแล้วบันทึกลงวันเดือนปี เวลา และสถานที่ที่แจ้ง และลงลายมือชื่อผู้แจ้งพร้อมทั้งพยานรู้เห็น ไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันทราบเรื่อง อันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ถ้าไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งได้โดยตรง และได้แจ้งเป็นหนังสือส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกสั่ง ณ ที่อยู่ของผู้ถูกสั่งซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ โดยส่งสำเนาคำสั่งไปให้สองฉบับเพื่อให้ผู้ถูกสั่งเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อและวันเดือนปี ที่รับทราบคำสั่งส่งกลับคืนมาเพื่อเก็บไว้เป็นหลักฐานหนึ่งฉบับ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อล่วงพ้นสามสิบวันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับทางไปรษณีย์ลงทะเบียนว่าผู้ถูกสั่งได้รับเอกสารดังกล่าวหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้รับสำเนาคำสั่งฉบับที่ให้ผู้ถูกสั่งลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่ทราบคำสั่งกลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกสั่งได้รับทราบคำสั่งแล้ว

(๒) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง ให้ถือเป็นวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์รับทราบหรือควร ได้ทราบคำสั่งนั้นเป็นวันทราบเรื่องเป็นอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

(๓) ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติหรือใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ต่อผู้ร้องทุกข์โดยไม่มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้ทราบถึงการปฏิบัติหรือการใช้อำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาดังกล่าวเป็นวันทราบเรื่องอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์

ข้อ ๒๕ เมื่อ ก.อ.ม. ได้รับหนังสือร้องทุกข์ตามข้อ ๒๖ แล้วให้ประธาน ก.อ.ม. มีหนังสือแจ้งพร้อมทั้งส่งหนังสือร้องทุกข์ให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือเหตุแห่งความคับข้องใจทราบโดยเร็ว และให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือเหตุแห่งความคับข้องใจนั้นส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องและคำชี้แจงของตน (ถ้ามี) เพื่อประกอบการพิจารณาภายในเจ็ดวัน นับแต่วัน ได้รับหนังสือ

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้รับหนังสือร้องทุกข์ที่ได้ยื่นหรือส่งตามข้อ ๒๖ วรรคสอง ให้ผู้บังคับบัญชานั้นส่งหนังสือร้องทุกข์ พร้อมทั้งสำเนาไปยังผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์หรือเหตุแห่งความคับข้องใจภายในสามวัน นับแต่วันที่ ได้รับหนังสือร้องทุกข์

ข้อ ๓๐ ให้ ก.อ.ม. พิจารณาเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วัน ได้รับหนังสือร้องทุกข์และเอกสารหลักฐาน แต่ถ้าไม่มีความจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเวลาดังกล่าว ให้รายงานปัญหาและอุปสรรคต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบและขออนุมัติขยายเวลาพิจารณาออกไปได้อีก แต่ทั้งนี้ ไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๓๑ เมื่อ ก.อ.ม. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามข้อ ๓๐ แล้ว ถ้าเห็นว่า

(๑) การที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ หรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์นั้นถูกต้องตามกฎหมายแล้ว ให้มีมติยกคำร้องทุกข์

(๒) การที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกขนั้นไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีมติแก้ไขโดยเพิกถอนหรือยกเลิกการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมายนั้น หรือให้ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกขให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๓) การที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกขนั้น ถูกต้องตามกฎหมายแต่บางส่วน และไม่ถูกต้องตามกฎหมายบางส่วน ให้มีมติแก้ไข หรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๔) สมควรดำเนินการโดยประการอื่นใดเพื่อให้มีความถูกต้องตามกฎหมาย และมีความเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการได้ตามควรแล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๒ เมื่อ ก.อ.ม. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกขตามข้อ ๓๑ แล้ว ถ้าเห็นว่า

(๑) การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกขมิได้มีลักษณะตามที่กำหนดในข้อ ๓๑ ให้มีมติยกคำร้องทุกข

(๒) การปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกขมีลักษณะที่กำหนดในข้อ ๓๑ (๒) (๓) และ (๔) ให้มีมติแก้ไข หรือถ้าแก้ไขไม่ได้ ให้สั่งดำเนินการประการอื่นหรือให้ข้อเสนอแนะตามที่เห็นสมควรเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุให้เกิดความคับข้องใจปฏิบัติให้ถูกต้องตามระเบียบและแบบธรรมเนียมทางราชการและจรรยาบรรณของข้าราชการ

ข้อ ๓๓ เมื่อ ก.อ.ม. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกขตามข้อ ๓๑ (๒) (๓) และ (๔) แล้ว ถ้าเห็นว่า กรณีผู้บังคับบัญชาได้ใช้อำนาจตักเตือน สั่งให้ดำเนินการหรือทำทัณฑ์บนมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยไม่ถูกต้อง ให้มีมติให้ผู้บังคับบัญชาแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย

ข้อ ๓๔ เมื่อ ก.อ.ม. ได้พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกขตามข้อ ๓๑ (๒) (๓) และ (๔) แล้ว ถ้าเห็นว่า การที่ผู้บังคับบัญชาสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ให้มีมติสั่งให้ผู้บังคับบัญชายกเลิกคำสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

ข้อ ๓๕ การพิจารณามีมติตามข้อ ๓๓ และข้อ ๓๔ ให้บันทึกเหตุผลทั้งข้อเท็จจริงและ

ข้อ ๓๖ เมื่อ ก.อ.ม. ได้มีมติตามข้อ ๓๓ หรือข้อ ๓๔ ให้แจ้งอธิการบดีทราบ เพื่อสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น และเมื่อได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติดังกล่าวแล้วให้แจ้งให้ผู้ร้องทุกขทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว

ประกาศ ณ วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

(ศาสตราจารย์พิเศษ ภาวิช ทองโรจน์)

นายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม